

Deel 6: Welke sportverenigingen hebben een bijdrage geleverd in de ontvoogding en een zinvolle vrijetijdsbesteding van de arbeidersbevolking in Vilvoorde en omgeving.

Turnkring Strijd en Vreugd

Gestart in 1920 maar officieel in 1922 gesticht als “School voor Lichamelijke en Zedelijke Opvoeding” was deze vereniging een gemengde kring waar alle takken van opvoeding werden beoefend. De turnkring beperkte zich echter niet alleen tot turnen, maar ook “cabaretopvoeringen” en dan vooral de balletgroep was populair met als voornaamste uitvoeringen: “Faust”, “De Vledermuis”, “Keizerswals” begeleid door de Symphonie Crescendo. Niet alleen tijdens partijfeesten werd opgetreden maar ook

Foto: het bestuur van de turnkring Strijd en Vreugd kort na de oprichting

voor liefdadigheidswerken, feesten ten voordele van noodlijdenden, en activiteiten ingericht door de oud-leerlingenbonden van de officiële scholen. Bezoeken aan musea, tentoonstellingen en andere culturele activiteiten werden georganiseerd alsook zwem- en vakantiekolonies. De werking werd gedecentraliseerd naar de wijken. Een trommelkorps werd opgericht. De vele bestuursleden, leiders en leidsters en de actieve leden verdienen nu nog een welgemeende hulde voor het gepresteerde werk binnen de partijafdeling.

Sportkring eendracht

Deze kring werd definitief opgericht in 1922 als uitloper van turnkring “Strijd en Vreugd”. De groen-wit spelers waren een ware vriendenkring binnen de arbeiderssportvereniging. Alvorens te beschikken over het stadsvoetbalveld, werd gevoetbald op de oude velodroom “de piste” in de Hellestraat. Het zijn altijd trouwe arbeiderssporters geweest die binnen de partijafdeling ook actief waren bij solidariteits- en ondersteuningsmatches, stakingen en 1 Meifeesten. De kring stuurde afgevaardigden naar provinciale, nationale en internationale bestuurs-lichamen. Jan Nobels mag in dat verband zeker vernoemd worden. Internationale contacten met voetbalclubs werden georganiseerd en meer speciaal sedert 1928 met Ennepetal. Eendracht richtte ook voetbalclub Hoes-Vil op voor de in Vilvoorde verblijvende Spanjaarden.

Zwemmen

Jef Nobels was de spil van de socialistische arbeiderszwemfederatie. Samen met Jan behoorden zij tot het inrichtend comité van de Arbeiderssportolympiade te Antwerpen in 1937. Er bestonden toen vergevorderde plannen om te Vilvoorde een overdekt zwembad te bouwen.

Arbeiderstoeristenbond (A.T.O.)

De plaatselijke afdeling was aangesloten bij de Internationale der Natuurvrienden en werd gesticht in 1932. Victor Senelle en Philemon Vankrunkeveld waren de spil. Zondaguitstappen werden georganiseerd per fiets of te voet. De activiteiten namen toe na het toekennen van het jaarlijks arbeidersverlof in 1936. In 1949 vond het jaarcongres en landdag plaats te Vilvoorde. Hun doel was het beter te leren kennen en de verbroedering over de grenzen heen te bevorderen via internationale contacten. Het jaarlijks verlof mocht voor de werknemers en hun gezin geen dode letter blijven.

Foto: A.T.O. reis Zwitserland augustus 1947 met Fr.Gelders

Andere vrijetijdsbesteding

Via een plaatselijke socialistische golfbiljartfederatie werd een kampioenschap ingericht tussen vele ploegen van wijkherbergen. Maar vooral de kaatssport was enorm populair in onze stad met een reeks van ploegen en spelers die plaatselijk maar ook regionaal bekend waren. In deze ploegen waren veel socialistische spelers actief, vooral Jef Walravens, voorzitter OCMW. Een basketbalploeg "Den 58" had haar basis in de wijk Far West.

Onnodig te benadrukken dat in onze afdeling ook de

Eetcultuur werd beoefend.

Foto: koffietafel van de Socialistische Vrouwenbond in de feestzaal van het Volkshuis te Vilvoorde (1934)

Het organiseren van feesten door al deze verenigingen was een constant gegeven. De eetcultuur is in arbeiderskringen in 115 jaar, gelukkig maar, enorm gewijzigd. Sociale vooruitgang heeft bij de arbeidersbevolking een revolutie veroorzaakt in hun borden. Daarenboven verplaatsen de tafelgeneugten zich meer en meer van de huiskring naar eethuizen waarvan het aantal explosief toeneemt.

Herbergbezoek

Midden vorige eeuw, ook tijdens de oorlogsjaren, speelden tijdens het weekend in vele Vilvoordse cafés wekelijks musette-orkesten. Voor de Vilvoordse socialisten stond het partijlokaal “Volkshuis” centraal alsook de officiële partijlokalen “Bij Polle Plas” en bij de “Chetter”. In het Volkshuis stond een groot kermisorgel. Eens per maand werd een ontspanningsavond ingericht met bekende plaatselijke artiesten zoals onder meer Pol Loos, bekend accordeonist en zanger Ray Franki.

Na de Tweede Wereldoorlog organiseerde de socialistische jeugd in de weekends in de bovenzaal van het Volkshuis danspartijen met DJ die in de regio enorm succes hadden. Een minderheid van deze jeugd had meer interesse voor echte jazzmuziek en was aangesloten bij Brusselse jazzclubs, met D. Ellington, B. Holiday, C. Basie, M. Davies en C. Parker als absolute favorieten. Ook de protestliederen van Pete Seeger, Joan Baez en Bob Dylan waren meezingers.

Besluit

1. De Vilvoordse socialistische sportbewegingen zijn steeds propagandisten geweest voor de beweging. Hun doel was de sport zuiver te houden van commerciële uitbuiting. De sportbeoefening moest gedemocratiseerd worden en ze moest opengesteld worden voor de grote massa van de arbeidersjeugd. Een gezonde geest in een gezond lichaam was het stramien. Door de jaren heen is de evolutie op dat vlak echter minder positief. “Sport voor de sport” wordt maar moeilijk verwezenlijkbare. Beroepssport, geldzucht, absurd presteren met alle gevolgen vandien zijn de regel. Elke sport gaat nu om tijd. Ook in het gewone leven, voor alledaagse mensen, is de tijd de tegenstander die verslagen moet worden. “Time is on my side” zingen The Rolling Stones. Dit is een leugen. Hij zou ook in de sport vijand moeten zijn.
2. Meer en meer sluit de eenzame massa zich af van het verenigingsleven en kruipt in een beperkte ruimte voor de gesofisticeerde media. Deze evolutie is onomkeerbaar. Misschien is dan navolging geweest van de initiatieven op dat vlak door politiek-links in Italië. De digitale kanalen Red en YouDem kunnen via satelliet, internet en mobiele telefoon ontvangen worden. Politiek, cinema, muziek, literatuur, documentaires komen aan bod. Maar vooral het nieuws en politiek worden gedetailleerd vanuit links-progressieve hoek onderzocht. Om het rechtstreeks contact met de bevolking te bevorderen, kan de socialistische partij misschien de oprichting van een “sociaal” televisiekanaal onderzoeken. Misschien een belangrijk detail: beroepssport wordt niet geprogrammeerd. De arbeidsprestaties van andere beroepen krijgen toch ook niet dagelijks de belangstelling van de media.

Felix Libeer December 2008